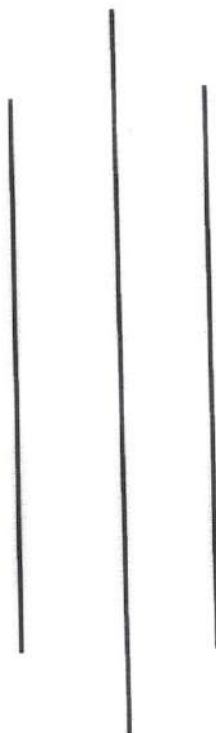

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम

२०८३ साउन-देखि असोज महिनामा सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु

(स्वतः प्रकाशन) को विवरण

आदिवासी जनजाति आयोग
पुल्चोक, ललितपुर

आदिवासी जनजाति आयोग
पुल्चोक, ललितपुर

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम २०८३ साल साउन देखि असोज महिनासम्म सम्पादित कार्यहरूको विवरण:

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति:

नेपालको संविधानको धारा २६१ मा आदिवासी जनजाति आयोगको व्यवस्था रहेको छ। यस आयोगमा अध्यक्ष र चार जनासम्म सदस्य रहने, राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको नियुक्ति गर्ने, अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले ६ वर्षको हुने, आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यको योग्यता, पद रिक्त हुने अवस्था, पारिश्रमिक र सेवाका शर्तहरू र आयोगको काम कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी अन्य व्यवस्था संघीय कानून बमोजिम हुने व्यवस्था नेपालको संविधानमा उल्लेख गरिएको छ।

आदिवासी जनजाति आयोग ऐन, २०७४ को प्रस्तावनामा आदिवासी जनजाति समुदायको गौरवमय इतिहास र संस्कृतिको पहिचान, हक, हितको संरक्षण र संबर्द्धन तथा आदिवासी जनजाति समुदायको सशक्तिकरण गर्नको लागि आदिवासी जनजाति आयोगको सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएको व्यहोरा उल्लेख छ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- आदिवासी जनजाति समुदायको समग्र स्थितिको अध्ययन गरी तत् सम्बन्धमा गर्नु पर्ने नीतिगत, कानूनी र संस्थागत सुधारका विषयमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको हकहितको संरक्षण र संबर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तिकरणका लागि राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरी कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको हक हितको संरक्षण र संबर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तिकरणका सम्बन्धमा भएका व्यवस्था प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भए नभएको विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न चाल्नु पर्ने कदमका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको हक हितको संरक्षण र संबर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तिकरणका सम्बन्धमा भइरहेका कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्थामा गर्नुपर्ने सुधारका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,
- आदिवासी जनजाति समुदायसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको समीक्षा, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने,
- आयोगले गरेका सिफारिस वा दिएका सुझाव कार्यान्वयनको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने वा गराउने,
- आदिवासी जनजाति समुदाय भित्र आर्थिक वा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका व्यक्तिको विकास र सशक्तिकरणको लागि विशेष कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदाय भित्रका विभिन्न भाषा, लिपि, संस्कृति, इतिहास, परम्परा, साहित्य, कलाको अध्ययन अनुसन्धान गरी त्यस्तो भाषा, लिपि, संस्कृति, इतिहास, परम्परा, साहित्य, कलाको संरक्षण र विकासको लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,

- आदिवासी जनजाति समुदायको हक हितको संरक्षण र संबर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तिकरणको लागि चेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायमा विद्यमान कुरीति, अन्धविश्वास तथा सबै प्रकारको शोषणको अन्त्य गर्न र आदिवासी जनजाति समुदायको सशक्तिकरणको लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायमा रहेका परम्परागत सीप, प्रविधि र विशिष्ट ज्ञानको संरक्षण र प्रबर्द्धन गरी व्यवसायिक प्रयोगमा ल्याउन सहयोग गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको सम्बन्धमा नेपाल पक्ष भएको अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गरी नेपाल सरकारलाई कार्यान्वयनका लागि आवश्यक सिफारिस/ सुझाव दिने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको अधिकार उल्लङ्घन गर्ने व्यक्ति वा संस्था विरुद्ध उजुरी सङ्कलन गरी सो उपर छानबिन तथा तहकिकात गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको पहिचानका सम्बन्धमा विस्तृत अध्ययन र अनुसन्धान गरी थर सुचीकृत गर्न नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको भौतिक, अभौतिक संस्कृति संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि जिवित सङ्ग्रहालय स्थापना र परिचालनका लागि नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने र कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजातिको उद्गमस्थलको खोज अनुसन्धान गरी त्यस्ता पुरातात्विक र ऐतिहासिक संरचना, वस्तु र स्थलहरूको संरक्षण र संबर्द्धन गर्न नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको हक हितको संरक्षण, संबर्द्धन र सशक्तिकरणको लागि नेपाल सरकार र अन्य संघ, संस्थाहरूले सञ्चालन गर्ने चेतनामुलक कार्यक्रमहरूको समीक्षा, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने,
- आयोगका अध्यक्ष, सदस्य तथा कर्मचारीको लागि आचारसंहिता बनाई लागू गर्ने,
- आयोगको वार्षिक योजना र कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने ।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

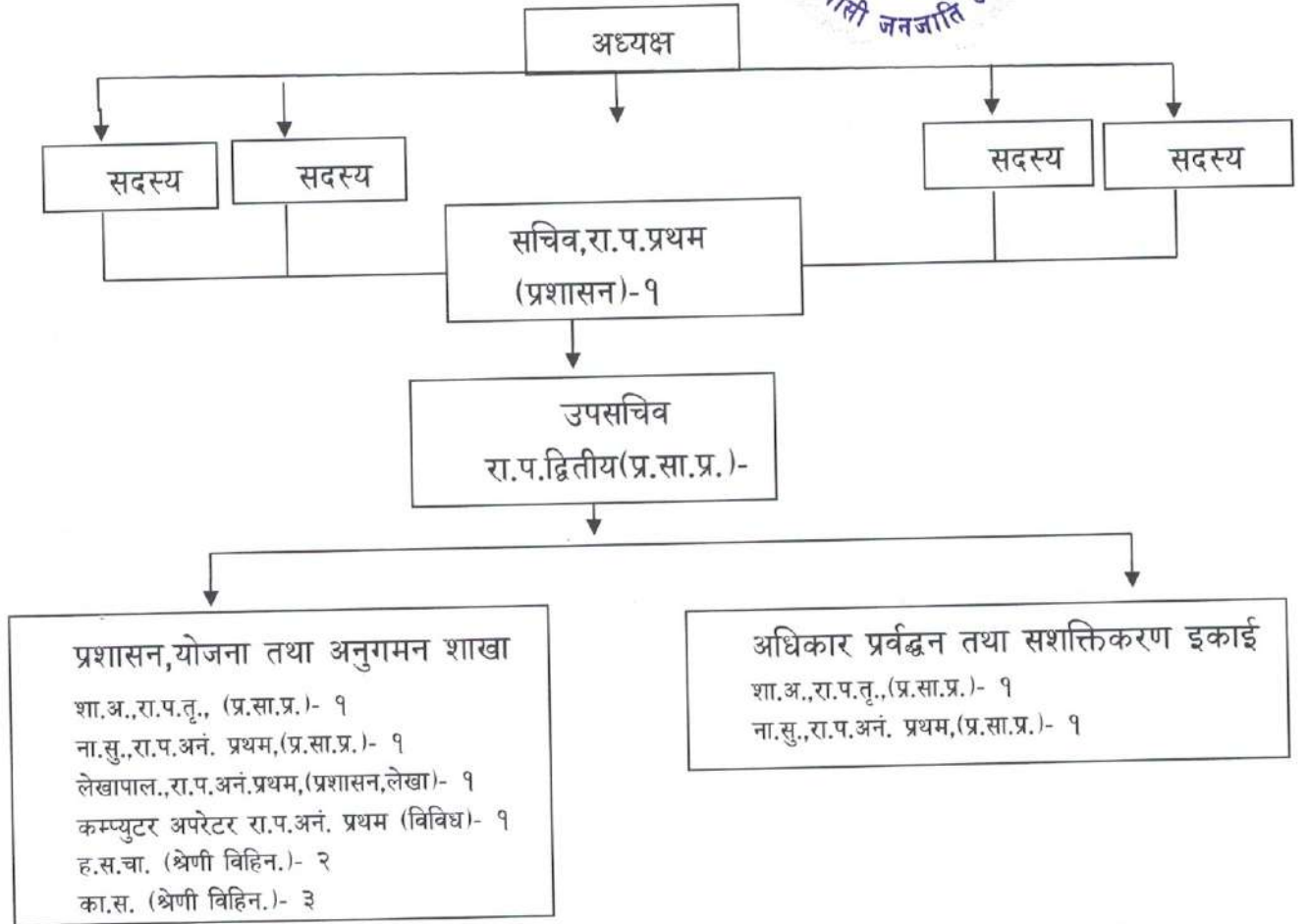
(१) यस आयोगको स्वीकृत दरबन्दी तेरिज निम्न बमोजिम रहेको छः

सि.न.	पदको नाम	श्रेणी तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी
१	सचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
२	उप सचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
३	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
४	नायब सुब्बा	रा.प.अन. प्रथम	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
५	लेखापाल	रा.प.अन.प्रथम	प्रशासन	लेखा	१
६	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन.प्रथम	विविध		१
७	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन			२
८	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन			३
जम्मा					१३

Gratify

(२) आदिवासी जनजाति आयोगको संगठन संरचना

नोट: नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७७।०८।३० गतेको निर्णय अनुसार संशोधित संगठन संरचना

१. आयोगका पदाधिकारी/सदस्यहरू नियुक्ति भई पदावधि रहँदासम्म आवश्यक पर्ने निजी सहायकहरू (रा.प.अन. प्रथम श्रेणी सरहको) प्रत्येक पदाधिकारी/सदस्यहरूलाई १ (एक) जनाको दरले दरवन्दी रहने गरी करार सेवाबाट पदपूर्ति गरिएको ।
 २. आयोगका पदाधिकारी/सदस्यहरू नियुक्ति भई पदावधि रहँदासम्म आवश्यक पर्ने हलुका सवारी चालक (श्रेणी विहिन) प्रत्येक पदाधिकारी/सदस्यहरूलाई १ (एक) जनाको दरले दरवन्दी रहने गरी करार सेवाबाट पदपूर्ति गरिएको ।
 ३. आयोगका पदाधिकारी/सदस्यहरू नियुक्ति भई पदावधि रहँदासम्म आवश्यक पर्ने कार्यालय सहयोगी (श्रेणी विहिन) दुई जना सदस्यहरूलाई १ (एक) जनाको दरले दरवन्दी रहने गरी करार सेवाबाट पदपूर्ति गरिएको ।
 ४. स्वीपर १ जना सेवा करारमा नियुक्ति गरिएको ।
- ❖ आयोगको स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको मातहतमा सचिव र सचिवको मातहतमा अन्य कर्मचारी रहने व्यवस्था छ। आदिवासी जनजाति आयोग ऐन, २०७४ बमोजिम आयोगबाट भएका निर्णय कार्यान्वयन तथा प्रचलित कानून बमोजिमका व्यवस्थापकीय कार्यहरू सम्पादन गर्नको लागि प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा र अधिकार प्रवर्द्धन तथा सशक्तिकरण इकाई गरी २ वटा शाखा र इकाईको व्यवस्था रहेको छ। स्वीकृत दरवन्दी अनुसारका प्रत्येक कर्मचारीहरूलाई निजले सम्पादन गर्नु पर्ने कामहरूको विवरण उपलब्ध गराइएको छ।

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा:

आदिवासी जनजाति आयोगलाई मुख्य गरी आदिवासी जनजाति समुदायको हक हितको संरक्षण र संबर्द्धन तथा आदिवासी जनजाति समुदायको सशक्तिकरणको लागि गर्नु पर्ने नीतिगत, कानूनी र संस्थागत सुधारका विषयमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने जिम्मेवारी आदिवासी जनजाति आयोग ऐन, २०७४ ले प्रदान गरेको छ। त्यस बाहेक आदिवासी जनजाति आयोगले आदिवासी जनजाति समुदायमा प्रत्यक्ष रूपमा सेवा प्रदान गर्न सक्ने ऐनमा उल्लेख भएका विषयहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- आदिवासी जनजाति समुदायको हक हितको संरक्षण र संबर्द्धन तथा त्यस्तो समुदायको सशक्तिकरणको लागि चेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने
- आदिवासी जनजाति समुदायमा रहेका परम्परागत सीप, प्रविधि र विशिष्ट ज्ञानको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी व्यवसायिक प्रयोगमा ल्याउन सहयोग गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको अधिकार उल्लङ्घन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाका विरुद्ध उजुरी सङ्कलन गरी सो उपर छानविन तथा तहकिकात गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने,
- आदिवासी जनजाति समुदायको हक हितको संरक्षण, संबर्द्धन र सशक्तिकरणको लागि नेपाल सरकार र अन्य संघ संस्थाहरूले सञ्चालन गर्ने चेतनामुलक कार्यक्रमहरूको समीक्षा, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने,
- आयोगको वार्षिक योजना र कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने ।

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा र अधिकार प्रवर्द्धन तथा सशक्तिकरण इकाई कार्यरत कर्मचारी मार्फत प्रवाह हुन्छ। यी दुवै शाखा र इकाईमा कार्यरत कर्मचारीहरू आफूलाई तोकिएको कार्य विवरण अनुसारको सेवा प्रवाह गर्न जिम्मेवार हुन्छन्।

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

आदिवासी जनजाति आयोग ऐन, २०७४ को दफा २७ मा यो ऐन कार्यान्वयन गर्न आवश्यक नियम बनाउन सक्ने र सोही ऐनको दफा २८ मा आयोगले सम्पादन गर्नु पर्ने कामहरू सुचारु रूपले सञ्चालन गर्न वा गराउनको लागि ऐन तथा नियमको अधिनमा रही आवश्यक निर्देशिका बनाउन सक्ने उल्लेख छ। सो बमोजिम नियम तथा निर्देशिकाहरू बने पछि सोही बमोजिम सेवा प्रवाह हुनेछ।

७. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी:

आदिवासी जनजाति आयोग ऐन, २०७४ को दफा १३ अनुसार आयोगले यस ऐन बमोजिम गर्नु पर्ने काम आयोगको बैठकको निर्णय बमोजिम हुनेछ। सो बाहेकका प्रशासनिक/व्यवस्थापकीय निर्णय सामान्यतया सचिवस्तरबाट सदर हुनेछ ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

आयोगको सचिव भन्दा मुनिका कर्मचारीहरू उपरको उजुरी र गुनासाहरू सचिव र सचिव सम्बन्धमा भएको उजुरी आयोगको अध्यक्ष ।

९। सम्पादन गरेका कामको विवरणः

नेपालको संविधान, आदिवासी जनजाति आयोग ऐन, २०७४ अनुरूप यस आयोगबाट दैनिक प्रशासनिकका अतिरिक्त निम्न कार्यहरू/कार्यक्रमहरू सम्पादन भएका छन्।

- मिति २०८३ साउन १ देखि ५ सम्म चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको ध्रुवे हात्तिको आक्रमणद्वारा भरतपुर महानगरपालिका वडा नं २३ बेलहट्टी वस्ने पुनू बोटेको श्रीमति आशिका बोटे र छोरा भरत बोटेको मिति २०८३ असार २० गते मृत्यु भएकोले मृतक परिवारलाई सम्बन्धित निकायबाट उचित क्षतिपूर्तिबारे अनुगमन साथै आदिवासी जनजाति बोटे समुदायको महान पर्व साउने संक्रान्तिको शुभकामना आदान प्रदान अर्थात शुभकामना (लेलहार देललहार) कार्यक्रममा आयोगका मा. अध्यक्ष रामबहादुर थापामगरको सहभागिता भएको।
- मिति २०८३ साउन १० गते देखि १४ सम्म आयोगका मा. सदस्य शरण राईद्वारा कोशी प्रदेश अन्तर्गत बेलका नगरपालिकामा स्थित कबुलियती बन सम्बन्धी बिषयको अनुगमन भएको।
- मिति २०८३ साउन ११ गते आयोगका मा. अध्यक्ष रामबहादुर थापामगरको अध्यक्षतामा आयोगका पदाधिकारीहरू र कर्मचारीहरूको संयुक्त बैठक बसी आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन तयारीका लागि सूचना/तथ्यांक संकलन गरी मस्यौदा तयारी गर्न कार्यदल गठन गरिएको।
- मिति २०८३ साउन १२ गते आयोगका मा. सदस्य रीना रानाको संयोजकत्वमा आयोगको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत ९ अगष्टको विश्व आदिवासी दिवसको अवसरमा प्रसुतिकर्मी विधामा आवद्ध रही नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनु हुने ३ जना व्यक्तित्वहरूलाई सम्मान गर्न आदिवासी जनजाति आयोगमा सिफारिस गर्ने निर्णय गरिएको।
- मिति २०८३ साउन २४ गते Honoring Indigenous Midwives: Safeguarding Life and Well-being नारामा ३२ औं विश्व आदिवासी दिवस नेपाल सरकारका प्रतिनिधि, संघीय सांसद, आदिवासी जनजाति संगठनका प्रतिनिधि तथा विज्ञहरूको सहभागितामा मनाइएको।
- मिति २०८३ साउन २७ गते आयोगमा हालसम्म प्राप्त सूची संशोधन परिमार्जन र सूचीकृत गर्न प्राप्त निवेदन/उजुरीहरूलाई निर्णय नं.१२७/०८२/८३ मिति २०८३।०१।०९ मा आयोगबाट निर्णय भई प्रकृया अघि बढेको र चालु आ.व. मा प्राप्त भएका निवेदन/उजुरीहरूलाई समेत संबोधन गर्न आदिवासी जनजाति समुदायको जाति सूचीकरण सम्बन्धमा परेको निवेदन उपरको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने कार्यक्रम मार्फत सूचीकरण माग गरेका सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसंग छलफल गर्न आयोगका माननीय सदस्य रीना रानाको संयोजकत्वमा तपसिल बमोजिम छलफल/सुझाव समिति गठन भएको।
- मिति २०८३ साउन ३१ देखि भाद्र ६ गते सम्म मा. सदस्य रीना रानाद्वारा तनहुँ र पाल्पा जिल्लाका रामपुर नगरपालिका, रम्भा गाउँपालिका, पूर्वखोला गाउँपालिका र चापाकोट गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने आदिवासी जनजातिहरूको सामाजिक, आर्थिक, शैक्षिक र समग्र अवस्थाबारे जानकारी लिन अनुगमन भएको।
- मिति २०८३ भदौ ९ गते नेपालको पर्वतारोहणमा पुर्‍याएको महत्वपूर्ण योगदानको कदर स्वरूप प्रचलित नीति तथा कानून अनुसार पर्वतारोही निर्मल पुर्जामगरलाई मरणोपरान्त उचित सम्मान, कदर तथा विभूषण प्रदान गर्न नेपाल सरकारलाई सिफारिस साथै उक्त दुर्घटनामा परी दुखद निधन हुनु भएका नेपाली पर्वतारोहीहरू दोलखाका किलि पेमा शेर्पा, संखुवासभाका निमा शेर्पा, इवाङ थिन्ड शेर्पा र ओखलढुङ्गाका

प्यालु शेर्पालाई सम्मान सहित निजहरूका परिवारको लागि उचित आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन नेपाल सरकारलाई सिफारिस गरिएको।

- मिति २०८३ भदौ ११ गते आयोगका मा. सदस्य सुर्य बहादुर गुरुङको संयोजकत्वमा आदिवासी जनजाति आयोग नियमावलीको नियम ७ बमोजिम आयोगको निर्णयानुसार आदिवासी जनजातिको जाति वा समुदाय सिफारिस गर्न गठित समितिको बैठक बसी विज्ञहरूबाट प्राप्त भएको थासाङ थकाली तथा हुम्लो जातिको सूचीकरण विषयको प्रतिवेदन समितिका विज्ञ सदस्यहरूमार्फत पुनःअवलोकन गरी राय सहितको प्रतिवेदन समितिमा पेश गर्ने निर्णय गरिएको।
- मिति २०८३ भदौ १६ देखि २० सम्म आयोगका मा. अध्यक्ष रामबहादुर थापामगरद्वारा नुवाकोट र रसुवा जिल्लास्थित भाद्र १० गते आएको विनासकारी बाढीबाट प्रभावित नुवाकोट र रसुवा जिल्लाका आदिवासी जनजातिहरूको अनुगमन गरी दुवै जिल्लाका आदिवासी जनजाति संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू र जनप्रतिनिधिहरूसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया गरिएको।
- मिति २०८३ भदौ २२ गते देखि असोज ७ (८-२१ सेप्टेम्बर २०२६) सम्म चीनको Academy for International Business Officials (AIBO) Ministry of Commerce of the People's Republic of China द्वारा सञ्चालन गरिएको Seminar on Ethnic Policy and Practice for Developing Countries कार्यक्रममा आयोगको तर्फबाट आयोगमा कार्यरत उपसचिव सुरेन्द्र थापा मगर र टिका प्रधानको सहभागिता भएको।
- मिति २०८३ असोज ७ गते आयोगका मा. अध्यक्ष रामबहादुर थापामगरको अध्यक्षतामा विज्ञ सम्मिलित बैठक बसी हालसम्म विभिन्न संस्थाले प्रकाशन गरेका स्वतन्त्र पूर्व सूचित सहमति (FPIC) सम्बन्धी प्रकाशनलाई अध्ययन गरी एकीकृत मस्यौदा तयार गर्न मा. अध्यक्ष रामबहादुर थापामगरको संयोजकत्वमा अधिवक्ता डा. कुन्साङ लामा र खिम घले सहितको ३ सदस्यीय मस्यौदा कार्यदल गठन गरिएको।
- मिति २०८३ असोज १४ गते आयोगका मा. अध्यक्ष रामबहादुर थापामगरको संयोजकत्वमा "राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, २०८३" को मस्यौदामा राय/सुझाव पेश गर्ने सम्बन्धमा सरोकारवाला र विज्ञहरूसँग छलफल भएको। □
- मिति २०८३ असोज १९ गते राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, २०८३ को मस्यौदा माथि आयोगबाट तयार गरिएको राय/सुझावहरू स्वीकृत गरी कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयलाई लेखि पठाउने निर्णय भएको।
- मिति २०८३ असोज २२ गते देखि २८ सम्म आयोगका मा. सदस्य शरण राईले किरांत राई यायोक्खाको १२ औं राष्ट्रिय महाधिवेशन कार्यक्रममा सहभागिता जनाउनु भएको।
- मिति २०८३ असोज २९ गते आयोगको सातौं वार्षिक प्रतिवेदन (आ. व. २०८२/८३) आयोगद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू समक्ष पेश भएको।

१०. कार्यालय प्रमुखको नाम, पद र सूचना अधिकारी

- प्रमुख सचिव श्री तीर्थराज राई मो.नं. ९८६१४४६७४५
- प्रवक्ता उपसचिव श्री सुरेन्द्र थापा मगर मो.नं. ९८४२११५४१५
- सूचना अधिकारी शाखा अधिकृत श्री दया कृष्ण ढकाल मो.नं. ९८४२६२६८१५

Gratias

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची:

यस आयोगको कामसंग सम्बन्धित ऐन नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची निम्न अनुसार रहेको छः

- नेपालको संविधान,
- आदिवासी जनजाति आयोग ऐन, २०७४
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५०
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०५५,
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
- संवैधानिक निकायका पदाधिकारीहरूको पारिश्रमिक, सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५३
- सुशासन तथा (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- आदिवासी जनजाति आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको आचारसंहिता, २०७९।

१२. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अध्यावधिक विवरणः

यस आयोगको आ.व. २०८३।८४ को लागि स्वीकृत बजेट र २०८३ असोज मसान्तसम्मको निकासा र खर्च निम्नानुसार रहेको छः

सि.नं.	बजेट शीर्षक नं.	स्वीकृत वार्षिक बजेट रकम रु.	निकासा भएको रकम रु.	खर्च भएको रकम रु.	बाँकी रहेको रकम रु.
१	२२८०००११३ चालु	२,७९,९६,०८२।-	५५,७४,३४२।६४	५५,७४,३४२।६४	२,१६,२१,७३९।३६
२	२२८०००११४ पूँजिगत	११,००,०००।-	०।-	०।-	११,००,०००।-
३	२२८००००१३ चालु	८१,००,०००।-	२४,६९,२७९।३०	२४,६९,२७९।३०	५६,३०,७२०।७०
जम्मा:		३,६३,९६,०८२।-	८०,४९,६२९।९७	८०,४९,६२९।९७	२,८३,४६,४३०।०६

१३. तोकिए बमोजिमको अन्य विवरणः

आयोगले पञ्चवर्षिय रणनीतिक योजना अनुसार बजेट तथा कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्दै आएको छ।
आयोगमा परेका उजुरीहरू समाधानका लागि आवश्यकता अनुसार अध्ययन कार्यदल गठन गरी प्राप्त सुझावका आधारमा नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने गर्छ।

१४. अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गरेको भए सोको विवरणः

आदिवासी जनजातिमा राई, तामाङ, सन्थाल आदि जातिको उद्गम स्थल/थातथलो पहिचान सम्बन्धी अध्ययन, निजामती सेवामा आदिवासी जनजातिको प्रतिनिधित्वको अवस्थाको अध्ययन र विश्लेषण सम्बन्धी अध्ययन, सूचीकृत आदिवासी जनजाति समुदायको थर एवं आदिवासी जनजाति ज्ञान सम्मेलन लगायतका अन्तरक्रिया र अनुगमनका कार्यक्रम सम्पन्न।

१५. सार्वजनिक निकायको वेबसाइट भए सोको विवरण:
यस आयोगको वेबसाइट www.inc.gov.np रहेको छ।

१६. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण:
नभएको।

१७. सार्वजनिक निकायले संचालन गरेको कार्यक्रम र सोको प्रगति प्रतिवेदन:
विश्व आदिवासी दिवस कार्यक्रम सम्पन्न भएको र आयोगको सातौं वार्षिक प्रतिवेदन (आ.व. २०८२/८३) आयोगद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू समक्ष पेश भएको।

१८. सार्वजनिक निकायले वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि:
आयोगले वर्गिकरण गरेको छैन।

१९. सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिइएका विषय:
आयोगमा हालसम्म प्राप्त आदिवासी जनजाति सूची संशोधन, परिमार्जन र सूचीकृत गर्न प्राप्त निवेदन/उजुरीहरूको आयोगबाट निर्णय भई प्रकृया अघि बढेको र चालु आ.व. मा प्राप्त भएका निवेदन/उजुरीहरूलाई समेत संबोधन गर्न आदिवासी जनजाति समुदायको जाति सूचीकरण सम्बन्धमा परेको निवेदन उपरको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने कार्यक्रम मार्फत सूचीकरण माग गरेका सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग छलफल गर्न आयोगमा समिति गठन भएको।

२०. सार्वजनिक निकायको सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएमा वा हुने भएको भए सोको विवरण:
सरोकारवालालाई जानकारी दिन आवश्यक सूचनाहरू आयोगको वेबसाइट www.inc.gov.np मा राख्ने गरिएको छ।